

Cím: Mikronézia állatvilága; A tenger ékszerei

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/>; Tábortűz magazin, <http://www.hhrf.org/tabortuz/>

Szövegtípus: magyarázó

Szöveg olvashatósága: közepesen nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz, nehéz

Javasolt felhasználás: 5–6. évfolyam.

A tengerek világa

Mikronézia állatvilága

Mikronézia a Csendes-óceán nyugati részén található szigetcsoport. Az ország nevének jelentése görögül „kicsiny szigetek országa”.

Mikronézia egyetlen szárazföldi emlőse a denevér. Él itt rengeteg hüllő: óriási gyíkok, amelyek 2 méteresre is megnőhetnek, és egészen kicsi gekkók. A leggyakoribbak a rovarok: szúnyogok, svábbogarak. Rajtuk kívül még 200-nál több madárfajta is található a szigeteken.

A szigeteket körülvevő hatalmas víztömeg izgalmas tengervízi életet rejt: bálnák, delfinek, korallok, szivacsok, kagylók és rákfélék, és rengeteg halféle, többek között ijesztő cápák is élnek itt. A korallszirt külső oldalán különleges algákat találunk. Néhány jópofa teknősfajta is lakik itt.



A tenger ékszerei

A korallokat a tenger ékszereinek is szokták nevezni. Sokan növénynek vélik őket, pedig állatok. A kutatók legutóbb arra a kérdésre keresték a választ, hogy mi a korallok kedvenc eledele. Két könnyűbúvár segített nekik a kérdés megválaszolásában. Apró papírdarabkákat áztattak olyan anyagok oldatába, amelyekről úgy gondolták, hogy a korallok szeretik őket. Elsősorban fehérjék alapanyagait és cukrokat „kínáltak” nekik. Az apró papírdarabokat a korallok csápjai közé tették. Voltak papírdarabkák, amelyeket a korallok azonnal megragadtak és bekebeleztek. Voltak olyanok, amelyeket a csápjajkkal maguknál tartottak, de csak ímmel-ámmal eszegették. Sok esetben azonban észre sem vették a papírt. Így sikerült megtudni, hogy a korallok nem édesszájúak, a cukrot nem szeretik.

A Mikronézia állatvilága olvasmányhoz kapcsolódó kérdések

1. Mi Mikronézia? Karikázd be, hogy a válasz IGAZ-e vagy HAMIS!

Mikronézia:

egy ország neve.	IGAZ/HAMIS
egy denevérfajta neve.	IGAZ/HAMIS
egy madárfajta neve.	IGAZ/HAMIS
egy szigetcsoport neve.	IGAZ/HAMIS

1-es kód: IGAZ, HAMIS, HAMIS, IGAZ

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A megfelelő válaszok kiválasztása.

Nehézség: könnyű.

2. Mit mutat be az olvasmány 2. bekezdése?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

Bemutatja Mikronézia

- A: hüllőit és madarait.
- B: szárazföldi állatait.
- C: állatainak szokásait.
- D: víz alatti világát.

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: lényegkiemelés. A bekezdés lényegétösszegző opció megjelölése.

Az A csak részleges válasz, a C nem szerepel a szövegben, a D pedig a 3. bekezdés tartalmát összegzi.

Nehézség: könnyű.

3. Karikázd be, TÉNY-e vagy VÉLEMÉNY az aláhúzott részlet!

A szigeteket <u>hatalmas víztömeg</u> veszi körül.	TÉNY/VÉLEMÉNY
<u>Ijesztő</u> cápák járnak a vizeket.	TÉNY/VÉLEMÉNY
<u>Jópofa</u> teknősök laknak a szirteken.	TÉNY/VÉLEMÉNY
<u>Számos</u> halféle él itt a vizekben.	TÉNY/VÉLEMÉNY

1-es kód: TÉNY, VÉLEMÉNY, VÉLEMÉNY, TÉNY

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: mérlegelés. Kijelentések mérlegelése azok valósághoz való viszonya alapján, szerzői vélemény felismerése.

Nehézség: nehéz.

A tenger ékszerei című olvasmányhoz kapcsolódó kérdések

4. Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A tengerben élő korallok valójában...

- A: állatok.
- B: cukorfélék.
- C: ékszerek.
- D: növények.

1-es kód: A

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

5. Ki segített a kutatóknak a korallok tanulmányozásában?

1-es kód: Könnyűbúvárok.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

6. Mit használ a korall eledele megfogásához?

1-es kód: A csápjait.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

7. Mi a korallok kedvenc eledele? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Apró halak.

B: Cukor.

C: Fehérje.

D: Papír.

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. Az olvasottak mérlegelése, a kínált táplálék közötti döntés.

Nehézség: közepesen nehéz

8. Adj másik címet a 2. olvasmánynak!

1-es kód: Minden odaillő válasz elfogadható, mely a szöveg egészére igaz. Például:

- Mit esznek a korallok?
- A korallok.
- Csápos haspók.
- Kísérlet a korallokkal

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: címadás. Az olvasottak tartalmához illő kreatív címadás.

Nehézség: közepesen nehéz.

Mindkét olvasmányhoz kapcsolódó kérdések

9. Melyik olvasmány tetszett jobban? Karikázd be a kiválasztott olvasmány címét és a választásodat indokold is meg!

Mikronézia állatvilága A tenger ékszerei

1-es kód: például: Minden, a címhez illő, **szövegalapú** indoklás elfogadható. Például:

Mikronézia állatvilága:

- Érdekes lehet, hogy csak egy emlős él ott.
- Mert a cápák szerintem is ijesztőek.
- Nem is tudtam erről az országról.

A tenger ékszerei:

- Mert érdekes ez a kísérlet.
- Mert nem is tudtam, hogy a korall miket eszik.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: reflektálás. Az adott olvasmány tartalmi elemeinek átgondolása.

Akár minimális válaszok is elfogadhatóak (szeretem, érdekel stb.), amennyiben helyes elemre utalnak.

Nehézség: közepesen nehéz.

